

ΤΑ ΦΡΗΚΙΑ!

Η σοβαρή αντιπολίτευση των
«κοινωνικά υπεύθυνων» και η «ανεύθυνη»
αυτονομία του προληταριάτου

Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα διαλεκτική στη σύγχρονη πολιτική ιστορία του τόπου, που διαμορφώνεται ήδη από τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης και εμφανίζεται στο πολιτικό πεδίο μέσα από την αντίθεση μεταξύ κοινωνικά «υπεύθυνων» και «ανεύθυνων». Μπορεί κατά περιόδους το ζήτημα ενώπιον του οποίου οι πολιτικές δυνάμεις όφειλαν να επιδείξουν «φρονήματα υπευθυνότητας» να μεταβάλλεται. Μπορεί επίσης η σύνθεση, η φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός των «κοινωνικά υπεύθυνων» και «ανεύθυνων» να μεταβάλλεται κι αυτός, καθώς υπόκειται στις κάθε φορά προτεραιότητες της συγκυρίας και της ταξικής πάλης. Μπορεί, τέλος, όλα αυτά να αφορούν στενά την γενεαλογία και την πολιτική ιστορία της σύγχρονης αριστεράς και του «χώρου». Φαίνεται, όμως, τελικά ότι μέσα από τη διαλεκτική αυτής της αντίθεσης μπορεί να γίνει κάπως καλύτερα κατανοητή η κατάντια στην οποία έχει περιέλθει ένα πλειοψηφικό τμήμα της αριστεράς και του α/α χώρου σχετικά με τα πολιτικά ζητήματα που έθεσαν με επείγοντες και αμετάκλητους όρους οι τελευταίοι 18 μήνες υγειονομικών πραξικοπημάτων και υγειονομικού απαρχαίνι.

Ας πάρουμε το παράδειγμα των «φρηκιών». Το πολιτικοποιημένο νεανικό προλεταριάτο της Μεταπολίτευσης διαμόρφωσε την γενική πολιτική στάση του μέσω της αντίθεσης στις κρατικές και καπιταλιστικές εντολές. Το συλλογικό υποκείμενο «φρηκιά» στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης (πανκς, άνεργοι/ες, φοιτητές/τριες κ.ά.), το οποίο είχε εργατική ταξική καταγωγή και ανομοιογενή σύνθεση, εμφανίστηκε στο δημόσιο προσκήνιο μέσα από την άρνηση (και το ξεπέρασμα) των παραδοσιακών μορφών πολιτικής οργάνωσης της εποχής. Κι αυτή η εμφάνιση στο δρόμο παρήγαγε μια (αντι)πολιτική την οποία κανείς δεν μπορούσε να αγνοήσει. Απέναντί του βρήκε την αναληψία των «κοινωνικά υπεύθυνων» πολιτικών δυνάμεων της περιόδου: της αριστεράς κι ενός γαλαξία οργανώσεων οι οποίες ήδη περνούσαν την λεγόμενη «κρίση της άκρας αριστεράς» μέχρι να διαλυθούν σταδιακά μετά από το 1981 με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία. Και όπως μπορείτε να φανταστείτε αντιμετωπίστηκε ως «ανεύθυνο», «απολίτικο», «μη στρατευμένο» κ.ο.κ. Την ίδια αντιμετώπιση είχαν βέβαια και άλλα κύματα νεολαιϊστικής προλεταριακής αρνητικότητας και αυτοαξιοποίησης που εμφανίστηκαν αργότερα στη δεκαετία του 1980, όπως για παράδειγμα το λεγόμενο «κίνημα των καταλήψεων».

Η πολιτική σύνδεση που αυτές οι «πρωτοπόρες» μερίδες του νεανικού προλεταριάτου είχαν αναπτύξει κατά περιόδους με τον χώρο της εργατικής Αυτονομίας ούτε τυχαία ήταν ούτε χωρίς εξήγηση. Η Αυτονομία στην Ελλάδα δεν ξεπήδησε μέσα από την πολιτική ανασύνθεση παλαιότερων οργανωτικών μορφών της ντόπιας αριστεράς. Αντιθέτως μεταφέρθηκε από τον ευρωπαϊκό άνεμο που έφεραν μαζί τους οι πολιτικοί εξόριστοι από την Γαλλία και ο κύκλος αγωνιστών/τριών που επέστρεψε από την Ιταλία μετά τη Χούντα. Κι ανάμεσα στις αδυναμίες της, είχε ένα βασικό πλεονέκτημα: δεν κουβαλούσε στις πλάτες της κάποιες δομικές παθογένειες του μεταπολεμικού πολιτικού οικοσυστήματος της αριστεράς.

Αυτή η διαλεκτική των αντιθέσεων της «υπευθυνότητας» μεταβλήθηκε πολλές φορές μέσα στα χρόνια, ώσπου «καρποφόρησε» για μια ακόμα φορά στις μέρες μας μέσα από το χυδαίο σχήμα των «κοινωνικά ανεύθυνων αρνητών» σαν και του λόγου μας καλή ώρα. Δεν θεωρούμε, ασφαλώς, ότι εκπροσωπούμε τους ιστορικούς απογόνους των φρηκιών. Όμως υποστηρίζουμε ότι μέσω αυτής της χυδαίας αντίθεσης, μέσω της πολιτικής αντίστιξης σε ένα υποκείμενο που με διάφορους τρόπους «λοξοδρομεί» και πολιτικοποιείται μέσω της άρνησης και της απειθαρχίας, συγκροτείται ιστορικά η αριστερά και η αναρχία της «υπευθυνότητας», του καθωσπρεπισμού και της σοβαροφάνειας.

Παρακάτω αναδημοσιεύουμε ένα άρθρο του περιοδικού Ρήξη με τίτλο «*Τα Φρηκιά*» το οποίο κυκλοφόρησε στο τρίτο τεύχος του περιοδικού τον Φλεβάρη του 1980.

ΤΑ «ΦΡΗΚΙΑ»

Ένα φάσμα πλανιέται πάνω από τις μαζικές κινητοποιήσεις του "χώρου". Το φάσμα των ... "φρηκιών".

Σε κάθε νέα κινητοποίηση ή συγκέντρωση δολοι σκέφτονται: κι αν επέμβουν τα φρηκιά τί θα γίνει; Πώς θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε με την επέμβασή τους; Τήν τάση τους για άμεση σύγκρουση με το κράτος, τα "έξτρεμιστικά" τους συνθήματα; Και ο καθένας κάνει τήν έπιλογή του. Πού φτάνει μέχρι τήν απόρριψη κινητοποιήσεων από το φόβο παρέμβασης των φρηκιών.

Ταυτόχρονα όμως, εκτός από όσους τους αντιμετωπίζουν με το μόνιμο ύβρεολόγιο, "αλήτες", "χαπάκηδες", "μαστουρωμένοι", κλπ., δέν έχει υπάρξει ποτέ μιά πολιτική αντιμετώπισής τους, κατανόησης του φαινομένου και του ρεύματος που αποτελούν. Αύτή ή κατάσταση οδηγεί εξάλλου σε μυθοποίηση. Μυθοποίηση που τείνει να τά φορτώνει όλα σ' αυτούς για ότιδήποτε στραβό ή "έξτρεμιστικό" γίνεται, μυθοποίηση που από τή μιά διογκώνει και από τήν άλλη υποτιμάει αύτή τήν πραγματικότητα. Διδόγκωση μέσα απ' αύτή τή μυθική αναφορά στά "φρηκιά", υποτίμηση μέσα από τόν περιορισμό του φαινομένου σε μερικές δεκάδες νεολαίους που περνάνε από τά Έξάρχεια ενώ πρόκειται για ένα πολύ πλατύτερο κοινωνικό φαινόμενο.

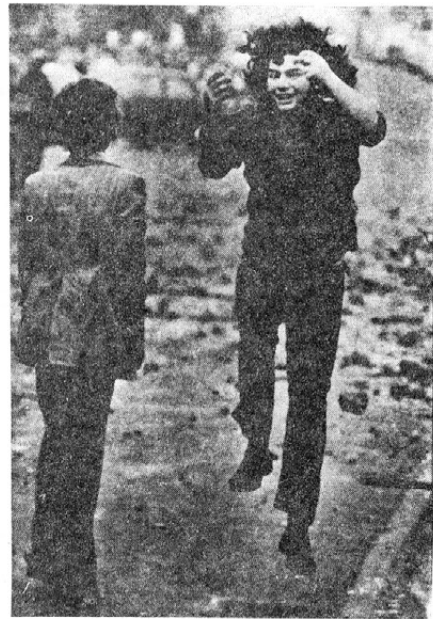
Α. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ

Τό "φρηκιά" δέν είναι τίποτε άλλο παρά ή πρώτη εμφάνιση, μέσα στις συνθήκες τής ελληνικής κοινωνίας, του λεγόμενου "κοινωνικού προλεταρίου", δηλαδή ενός νέου, δίχως δουλειά, πεταγμένου έξω από τό εκπαιδευτικό σύστημα ή ακόμα στις παρυφές του, που έρχεται σε βίαιη σύγκρουση με όλους τους θεσμούς τής σύγχρονης καπιταλιστικής κοινωνίας, σχολειό, οικογένεια και κράτος. Αυτό τό φαινόμενο τής αυξανόμενης προλεταριοποίησης και άνεργίας των νέων που, για παράδειγμα, στην Ιταλία τό 1977 έδωσε ολόκληρα κινήματα άμφισβήτησης που συντάραξαν τόν καπιταλιστικό κόσμο, φτάνουν καθυστερημένα και σε μας, και ακόμα σε μικρότερη κλίμακα και γι' αυτό ακόμα πιο περιθωριακό.

Χαρακτηριστικά αύτης τής νεολαίας είναι ή έγκραταλειψη του σπιτιού και τής οικογένειας, σε μόνιμη ή διαρκώς επαναλαμβανόμενη βάση, ή ολοκληρωτική και απόλυτη άρνηση των θεσμών, ακόμα και εκείνων των θεσμών που θέλουν, υποτίθεται, να αντιπαρατεθούν στο κράτος, κόμμα, συνδικάτα, κλπ.

Και ο τρόπος έκφρασης αύτης τής άρνησης είναι βίαιος, ολοκληρωτικός, "αντιεξουσιαστικός".

Στήν Ελλάδα, που ακόμα ή άνεργία των νέων δέν έχει προχωρήσει πάρα πολύ και ακόμα τά Πανεπιστήμια εξακολουθούν σχετικά να διαμορφώνουν μιά κάποια έλίτ (τό εκπαιδευτικό σύστημα δημιουργεί τους "κοινωνικούς προλεταρίους" πριν και στην είσοδο του Πανεπιστημίου, όχι μέσα σ' αυτό), ή προλεταριοποίηση

των νεολαίων δέν έχει πάρει ακόμα μιά τόσο μαζική έκταση και εκδηλώνεται βασικά στους πολύ νέους, μέχρι τά 18-19 χρόνια. Είναι τό γέννημα τής "εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης", των εισαγωγικών εξετάσεων στά Λύκεια, τής έντατικοποίησης, των εισαγωγικών στά Πανεπιστήμια.

Αύτή ή κατάσταση στην Ελλάδα του φαινομένου "κοινωνικός προλεταριος", που διαπερνάει όλες τις χώρες του αναπτυγμένου καπιταλισμού δίνει και τήν ιδιαιτερότητά του. Τό ότι δηλαδή, ακριβώς από τή φύση του, δέν είναι δυνατό, για τήν ώρα τουλάχιστον, να διαμορφωθεί σε ιδιαίτερο πολιτικό ρεύμα, με διαμορφωμένες απόψεις και πρακτική, αλλά παίρνει πολιτικά τή μορφή των φρηκιών. Δηλαδή μις κοινωνικής πραγματικότητας νεολαίων χωρίς άλλο ιδιαίτερο πολιτικό καθορισμό πέρα από τήν άντιεξουσιαστική λογική, τήν άρνηση του κράτους, τή θέληση τής κοινοτικής ζωής, τή θέληση "άλλαγής", "έδώ και τώρα".

Μήπως λοιπόν πρόκειται για όρισμένους και μόνο "τύπους" των Έξαρχειών; ΟΧΙ, σε καμιά περίπτωση. Πρόκειται για ένα κοινωνικό φαινόμενο, με πραγματικές ρίζες στην σημερινή πραγματικότητα του ελληνικού καπιταλισμού, ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΕΥΡΥΝΕΤΑΙ ΑΔΙΑΚΟΠΑ. Πρόκειται για χιλιάδες νεολαίους, που αποτελούν τόν προπομπό δεκάδων ή και εκατοντάδων χιλιάδων. Δέν βρίσκονται σε μιά "πλατεία", αλλά σε δεκάδες και εκατοντάδες, στά σχολεία, στις γειτονίες. Βρίσκονται σε όλες τις φευτο-δουλειές -μοίρασμα διαφημιστικών, άφισοκολλησεις, μεταφορές, λαχαναγορά, κλπ.- δουλεύουν συχνά-πυκνά στην οικοδομή, σε μαύρη δουλειά, ακόμα και σε εργοστάσια, για ένα κάποιο διάστημα, δουλεύουν στά σταφύλια στην Κρήτη, μπαρκάρουν σε καράβια, θέλοντας να δραπετεύσουν από μιά μίζερη ζωή και τό στρατό. Βρίσκονται σε όλες τις "κατώτερες" και κακοπληρωμένες δουλειές που δίνει ή καπιταλιστική κοινωνία. Και προπαντός βρίσκονται στά σχολεία και τή γειτονιά. Δέν πρόκειται δηλαδή για μερικούς "περιθωριακούς", όπως φαντάζονται οι "συνετοί μαρξιστές-λενινιστές", αλλά για ένα ολόκληρο ΣΤΡΩΜΑ τής νεολαίας που δέν μπορεί και δέν πρέπει να ταυτίζεται με μερικούς "γραφικούς" εκπροσώπους τής. Όταν λέμε λοιπόν αποδιωγμένοι από τό σχολειό ή τήν οικογένεια, αυτό δέν σημαίνει ότι έχουν πάψει να λειτουργούν μέσα

σ'αυτά αλλά ότι δεν τ'αποδέχονται πιά, δεν τους λένε τίποτε. Το ίδιο ισχύει και με τη δουλειά.

"Όσοι λοιπόν πιστεύουν ότι με ξόρκια θά τους εξαφανίσουν, κάνουν μεγάλο λάθος γιατί αυτό τ'ο φαινόμενο θά ξεπηδάει διαρκώς μπροστά τους.

Και φυσικά δεν πρόκειται για "φρηκιά πολυτελείας", δεν πρόκειται για κολωνικιώτες μιμητές τ'ων πάνης, όσο και αν θέλουν να τους ξεριζώσουν οι διάφοροι "έχέφρονες". Πρόκειται για παιδιά, στην πλειοψηφία τους από λαϊκά στρώματα, προλεταριακά και κατώτερα μικροαστικά, χωρίς προοπτικές μέσα σ'αυτό τ'ο καθεστώς και με αυθεντικό μίσος ενάντια του.

Αυτή η ταξική τους φύση, όπως και η πραγματικότητα του ελληνικού κράτους - δηλαδή ο έντονα καταπιεστικός του χαρακτήρας - δίνει στα φρηκιά τήν ιδιαιτερότητά τους, δηλαδή τήν πολιτικοποίηση. Στην Ελλάδα αυτή η νεολαία δεν πρόκειται να εκφραστεί με τ'ο "βουδισμό", τ'α "παιδιά του Χριστού" και άλλα τέτοια. Έκφράζεται με τήν πολιτική και κοινωνική κριτική.

B. Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥΣ

Αυτή η νεολαία είναι σαφώς αντικαπιταλιστική. Όμως, όπως είναι φυσικό, επειδή αντιμετωπίζει τόν καπιταλισμό σ'αυτό τ'ο επίπεδο που λέμε έποικοδόμημα, σχολείο, οικογένεια, αστυνομία, κράτος γενικότερα, η ιδεολογία της είναι ταυτόχρονα έντονα αντιαυταρχική. Πρόκειται δηλαδή για μιά νεολαία με "αντικαπιταλιστική-αντιαυταρχική" ιδεολογία. Άρα τ'ο κέντρο βάρους της πρακτικής της πέφτει στην κριτική όχι τ'ων παραγωγικών σχέσεων τ'ου συστήματος αλλά τ'ου συνολικού έποικοδομήματος και τ'ων σχέσεων εξουσίας.

Από τή φύση τους σάν "κοινωνικοί προλετάριοι", όπως και από τήν αστάθειά τους σε οποιοδήποτε μαζικό χώρο βγαίνει ένα δεύτερο ιδεολογικό τους στοιχείο. Τό ότι τήν αντιπαράθεση τή βλέπουν γενική, με τ'ο κράτος και τ'ους θεσμούς τ'ου συστήματος γενικά, γι' αυτό και ο κύριος χώρος παρέμβασής τους είναι ο "δρόμος".

Μέσα σε μιά κοινωνία αποξένωσης, καταδιωγμένοι από τ'ο σχολείο, τ'ο μπάτσο, τήν οικογένεια, αυτοί οι νέοι φάχνουν ένα δικό τους σημείο αναφοράς, μιά δική τους κοινωνική ομάδα μέσα στην οποία να εκφραστούν. Και έπει δέ η ιδεολογία τους είναι ριζική, και δέ λειτουργούν οργανικά μέσα σε κάποιο χώρο, γι' αυτό και αυτή τήν ομάδα δέ μπορούν να τήν δουν σά μιά πολιτική οργάνωση ή κόμμα, έξω από τήν ύπόλοιπη ζωή τους, αλλά σά μιά ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, δηλαδή μιά ομάδα ζωής και κοινωνικής πρακτικής ταυτόχρονα. Γι'αυτό τείνουν να αυξάνονται τ'α κοινόβια και οι κοινωνικο-πολιτικές ομάδες τ'ων νεολαίων.

Η άρνηση τ'ης διαμεσολάβησης. Η πολιτική πρακτική, μέχρι σήμερα τουλάχιστο, στηρίζεται στο διαχωρισμό ιδιωτικού και δημόσιου, διευθυνόμενων και διευθυνόντων. Η ιδεολογία τ'ων "κοινωνικών προλεταρίων" άρνεύεται μιά τέτοια πολιτική, άρνεύεται μιά οποιαδήποτε δια-

μεσολάβηση και αντιπροσώπευση, στηρίζεται στην άμεση δημοκρατία, έστω και στις πιο παιδαριώδεις μορφές της.

Από εκεί βγαίνει η θέληση για άμεσότητα. "Άμεση δράση", "άμεσες αποφάσεις", άρνηση τ'ης θεωρίας σά συσσωρευμένης σε ειδικούς, κλπ.

Αυτά τ'α ιδεολογικά χαρακτηριστικά, που έκφράζονται σ'όλο τόν τρόπο ζωής και παρέμβασης αυτής τ'ης νεολαίας, ΣΥΜΒΑΔΙΖΟΥΝ με τ'ες ιδεολογικές και πολιτικές κατευθύνσεις ενός οποιοδήποτε κινήματος σ'τες μέρες μας. Η κριτική τ'ης πολιτικής όπως έχει ύπάρξει μέχρι σήμερα, η άρνηση τ'ων αντιπροσωπεύσεων, η θέληση για άμεσότητα, για ξεπέραςμα τ'ου διαχωρισμού ιδιωτικού-δημόσιου, χαρακτηρίζουν, έστω κι αν είναι σε άλλο βαθμό και διαφορετικά διαρθρωμένα, τήν ιδεολογία όλου τ'ου σύγχρονου επαναστατικού κινήματος.

Φυσικά αυτό δέ σημαίνει ότι η ιδεολογία αυτής τ'ης νεολαίας ταυτίζεται απόλυτα με αυτό που θά λέγαμε "προλεταριακή ιδεολογία". Και αυτό είναι καθαρό από τήν ίδια τ'η φύση, τήν ίδια τ'η φύση τ'ης ιδεολογίας της. Τό ότι δηλαδή η άμεσότητα, όπως τ'η βλέπουν αυτοί οι νέοι, είναι συχνά σε ΑΝΤΙΦΑΣΗ με μιά μακρόχρονη πολιτική πρακτική, αυτό είναι ένα γεγονός που δέ χωράει άμφισβήτηση. Είναι σίγουρο πως τ'ο καπιταλιστικό καθεστώς δέ γκρεμίζεται "έδω και τώρα", και αυτό μπορεί να οδηγήσει όχι μόνο σε απογοητεύσεις αλλά και σε αντιθέσεις με τ'ο υπόλοιπο κίνημα. Άκόμα, αυτή η ιδεολογική φύση τους οδηγεί συχνά στην άρνηση τ'ης οργανωμένης πρακτικής, και έρα, από ένα σημείο και μετά, σε ήττες. Αν όμως αυτά τ'α στοιχεία κάνουν πολύ δύσκολη μιά οργάνωση αυτής τ'ης νεολαίας και μόνο, και δημιουργούν αντιθέσεις μέσα σε μιά πρακτική, ωστόσο δεν άναιρούν τ'ο γεγονός ότι πρόκειται

**- ΕΝΑ ΑΖΑΧ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΟ ΦΡΙΚΙΟ
ΤΟ ΚΑΝΕΙ ΠΕΡΑ ΚΜΕ**

**- ΤΑ ΒΑΜΕΝΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΝΥΧΙΑ ΣΟΥ
ΔΕΝ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΜΕ ΤΑ
ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ**

**- ΚΙ Ο ΛΟΥΚΟΥΛΟΣ ΜΕ ΚΝΟΡ
ΜΑΓΕΙΡΕΥΕ**

για αντιθέσεις που δεν είναι ανταγωνιστικές, και πως ΣΗΜΕΡΑ αυτή η νεολαία αποτελεί ένα δυναμικό στά θεμέλια τ'ου συστήματος. Όσο για τήν καθαρή "προλεταριακή ιδεολογία" (συνήθως τ'ων...φοιτητών), δεν αποτελεί σήμερα παρά τ'ο κάλυμα τ'ου χειρότερου συντηρητισμού.

Γ. ΤΟ «ΚΥΝΗΓΙ» ΤΩΝ ΜΑΓΙΣΣΩΝ»

Ενάντια σ'αυτή τ'η νεολαία έχει εξαπολυθεί ένας ολόκληρος διωγμός από τ'ο κράτος και τ'ους λακέδες του. Αστυνομία, δικαστήρια, σχολεία, οικογένεια τ'ους κυνηγάνε άδιάκοπα. Σ'όλες τ'ες πλατείες τ'α βράδυα η αστυνομία στη -

ει παγάνια. Στά σχολεία τούς αποβάλλουν η προσπαθούν με οποιοδήποτε τρόπο να τούς πετάξουν έξω. Ο τύπος και οι κοντυλοφόροι του μιλάνε για "άλητες".

"Ένα πραγματικό" κινήγι των μαγισσών" έχει εξαπολυθεί ενάντια στα "παιδιά με τὰ μαλλιά κ' με τὰ μαύρα ρούχα". Και δέν περιορίζεται εκεί. Τό σύστημα έχει και μιά μακροπρόθεσμη στρατηγική. Μπρός στο άδιέξοδο αυτής της νεολαίας, που άκριβώς στηρίζεται στο ότι "έδω και τώρα" δέν αλλάζει τό σύστημα, προσπαθεί να προσφέρει ένα σύνολο από "διεξόδους" περιθωριοποίησης και άπολιτικοποίησης. Ναρκωτικά, άνατολικές "θηρημετες", και ότι άλλο μέσο βρεθεί χρησιμοποιούνται για αυτό τό στόχο. Κάθε προσπάθεια άποξένωσης αυτής της νεολαίας από κάθε στοιχείο σκέψης και κοινωνικής συμμετοχής χρησιμοποιείται και θά χρησιμοποιηθεί.

Δέν είναι τυχαίο τό άνάλογο φαινόμενο που έμφανίστηκε στην Ιταλία, όπου φασίστες και άστυνομία έκαναν ότι μπορούσαν για να διοχετεύσουν ήρωίνη και "χαπάκια" μέσα σ' αυτή τή νεολαία, και τό ότι τό κίνημα έκανε τεράστιες καμπάνιες και επιθέσεις σε έμπορους ναρκωτικών.

Κι' άπέναντι σ' αυτή τήν επίθεση του κράτους, τί άπαντάει ή "άριστερά";

Φυσικά τό ΚΚεξ, σάν τό μοντέλλο του κρατισμού και της έκπροσώπησης του "νοικοκύρη" κάνει ότι μπορεί για να συμβάλλει σ' αυτή τήν πολιτική του κράτους, κατηγορώντας το μάλιστα ότι δέν είναι άρκετά άποφασιστικό.

"Αλλά και ή λεγόμενη "άκρα άριστερά", αυτοί οι βαλκάνιοι νοικοκυραίοι που αντί για κουστουμάκι φορώνε τζάκετ, δέν έχει στην ούσια διαφορετική στάση. Και μάλιστα, όπως φάνηκε για μιά ακόμα φορά στο Πολυτεχνείο, συμβάλλουν κι αυτοί στο ίδιο πολιτικό παιχνίδι, δηλαδή τήν προσπάθεια περιθωριοποίησης αυτών των νέων.

Γιατί κι αυτοί μιλάνε για "άλητες", "πρεζάκηδες", "χαφιέδες" και άλλα διάφορα. Δηλαδή μπροστά στο φόβο τους άπέναντι στα φρηκιά, που "έρχονται και τούς τή χαλάνε" και τήν "φρηκοποίηση" των ίδιων των μελών τους, τό ότι δηλαδή παρόμοιες άπόψεις και συμπεριφορές τούς κάνουνε και άμεση οργανωτική "ζημιά", άντιδρούνε με τήν ίδια μικροαστική - φασιστοειδή λογική: να πετάξουμε έξω τὰ φρηκιά. Ποθ έννοθνε "έξω" οι άνθρωποι είναι φανερό. "έξω από τό κίνημα", που τό θεωρούνε χωράφι τους. Δηλαδή, σ' αυτό συμβαδίζουν με τήν πολιτική του κράτους και του ΚΚεξ. Ατή ή νεολαία που πολιτικοποιείται "άνορθόδοξα" θά πρέπει να κοπεί από τήν πολιτική πραχτική.

Μά θά πει κανείς: "Και σετς από τή "ΡΗΕΗ" έχετε έρθει πολλές φορές σε αντίθεση με τὰ φρηκιά". ΝΑΙ, και πιθανά αυτό θά ξαναγίνει και στο μέλλον. Όμως τυχαίνει να μήν θεωρούμε πως όποιος δέν συμφωνεί μαζί μας "είναι έξω από τό κίνημα", ή "πρέπει να βρεθεί έξω" όπως και οι αντίθεσεις μας ποτέ δέν ήταν με τήν ίδια ατή τήν έξεγερμένη νεολαία, αλλά πολύ περισσότερο με διάφορους "ήγέτες", που προσπαθούν να τραβήξουν στα άκρα όρισμένες λαθεμένες ή άκαιρες αντιδράσεις τους.

Και κάτι ακόμα. Θά ελιμαστε επιπλέον κρετινοι αν πιστεύουμε ότι στη σημερινή φάση είναι δυνατό να υπάρξει ένα οποιοδήποτε σχετική μαζικό κίνημα της άκρας άριστερας χωρίς τή συμμετοχή και τή συνεισφορά της νεολαίας. Η κρίση της ελληνικής κοινωνίας σήμερα εκφρά

ζεται ΒΑΣΙΚΑ σάν κρίση στο χώρο της νεολαίας. Κι' αυτό τό λέμε και δουλεύουμε προς τό και έδω και δυό - τρία χρόνια. Έπομένως δέν πρόκειται να πέσουμε στην παγίδα του κράτους και του ΚΚεξ που προσπαθούν να διαχωρίσουν τούς "καλούς" από τούς "άγριους" άριστεριστές. Στο χώρο της νεολαίας ή έξεγερση βγήκε μ' αυτό τον τρόπο, σ' ένα βαθμό και μετς τό βλέπουμε σάν θετικό, και σκοπεύουμε όχι στην περιθωριοποίηση αυτού του κινήματος, αλλά στη παραέρα ένταξή του στο κίνημα, και τό ξεπέραςμα των άδυναμιών του.

Δ. ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΑΖΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Είναι φανερό πως ένα μαζικό κίνημα νεολαίας δέν μπορεί να υπάρξει χωρίς τή συμμετοχή και τον ενεργό ρόλο της προλεταριοποιημένης νεολαίας, που της έδωσαν τό όνομα "φρηκιά".

"Απέναντι σ' αυτούς, οι "άριστεριστές" μας, που ως γνωστό είναι άνθρωποι που υποστηρίζουν τις πιο ριζοσπαστικές θέσεις για τις ξένες ή τις καλύτερες επαναστάσεις, και τις πιο συντηρητικές για τή δική μας, έχουν μιά στάση νοικοκύρη. Τούς άρέσει πάρα πολύ όταν διαβάζουν Μάο να τονίζουν τήν ριζοσπαστικότητά του. Έτσι εκθειάζουν τήν ελίσηση του Μάο στην ήγεσία του κόμματος τό 1927 σχετικά με τό άγροτικό ζήτημα, εκεί που ο Μάο υποστηρί-

ζει τούς άγρότες έστω κι αν έκαναν "άγριότητες" και τονίζει πως "ή επανάσταση είναι μιά πράξη βίας... και όχι μιά χοροεσπερίδα", άπέναντι στην ήγεσία του κόμματος που φώναζε για άγριότητες των άγροτών. Όμως όταν έδω δέν πρόκειται για άγρότες αλλά για έξεγερμένους νεολαίους, φωνάζουνε οι ίδιοι για "άγριότητες".

Κι' ακόμα περισσότερο ισχύει για κείνους που όλο φωνάζανε για "κίνημα νεολαίας", αλλά όταν τό βλέπουν τέτοιο που είναι, παίρνουν όρδο. Γιατί τό επαναστατικό κίνημα δέν είναι μιά ώραλα ιστοριοούλα, που τήν διηγούνται μεταξύ τους καλοαναθρεμένοι γόνιο των μεσαίων τάξεων, είναι κάτι τό άνισο, αντιφατικό, κ' "άγριο". Και τό πρόβλημα που μπαίνει είναι πως αυτοί οι νέοι προλετάριοι, που μετά από λίγα χρόνια θά είναι οι προλετάριοι των εργοστάσιων (αυτοί κι όχι διάφοροι καλοί φοι-

τητές), πώς θα μπορούσαν να εκφραστούν όλο και πιο ολοκληρωμένα, θα μπορούσαν να πάρουν τό λόγο, που τους τόν αφαιρούν όλοι, και να ένταχθούν μέσα στο κίνημα περισσότερο οργανικά, σε πιο μακροχρόνη βάση. Κι αυτό θα γίνει και με την αντιπαράθεση μαζί τους. Δέν θάβανι μονόδρομος, ούτε κάτι τό άπλό.

Γιατί σίγουρα αυτή η νεολαία είναι ξεκρέμαστη, σίγουρα τείνει να αντικαθιστά οποιαδήποτε σκέψη με την άμεση φράση. Αλλά πιστέψου με, ότι μαθαίνοντας από τις εμπειρίες της θα προχωρήσει (τουλάχιστο ενα κομμάτι της). Κι αυτό φάνηκε και στο Πολυτεχνείο, όπου μπρός στα προβλήματα που αντιμετώπιζε μια παρουσία μας έκει λόγω των Κνιτών, αποδέχτηκαν ένα μι νιμουμ οργάνωσης - άλυσίδες, όχι άτομικές έ νεργείες κλπ. Είναι φανερό πώς δύο κατευθύνσεις μπορεί και πρέπει ναχει η ανάπτυξη αυτού του νεολαιϊστικού κινήματος.

α) Την οργάνωση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών σε γενικό επίπεδο, που να έντάσσουν οργανικά κι υπεύθυνα αυτούς τους νέους στο κίνημα. Μόνο έτσι κι όχι με την απομάκρυνση μπορούν να ξεπεραστούν τά στοιχεία άνευθυνότητας που υπάρχουν και που βγαίνουν τόσο από άπειρία όσο και από ιδεολογικά χαρακτηριστικά.

β) Με την προώθηση της παρέμβασης σε κάθε χώρο,

ρο, γειτονιά, σχολείο, πολιτιστικό επίπεδο, έτσι που να μπορούν αυτοί οι νέοι να εκφράσουν την αντίθεσή τους με τό σύστημα τό ίδιο ριζοσπαστικά αλλά πιο οργανωμένα, δημιουργώντας ταυτόχρονα μέσα από τέτοιους πυρήνες δουλαδς και εκείνους τους απαραίτητους κοινωνικοπολιτικούς και πολιτιστικούς πυρήνες κοινής ζωής και πάλης.

Πολλοί μās λένε, ιδιαίτερα μετά τό Πολυτεχνείο: "Είσατε με τά φρηκιά".

Έμεις πάμε πιο πέρα από τό ζήτημα. Κανείς μπορεί ναβανι μ'αυτούς τους νέους, να τους υπερασπίζει να μαθαίνει απ'αυτούς (ναί, να μαθαίνει.) ή ναβανι ενάντιά τους, με τό κράτος, με τό ΚΚΕ. Δέν υπάρχει ένδιάμεση λύση. Και μεις φυσικά δέν θέλουμε ναβαστε με τό κράτος ούτε με τό ΚΚΕ.

Άρχή μας είναι να υπερασπίζουμε όσους ξεχειρώνται άληθινά ενάντια στο καθεστώς, έτσι κι αν συχνά δέν βαδίζουμε μαζί. Με την ξεγεραμένη νεολαία νομίζουμε ότι σε πολλά πράγματα μπορούμε να βαδίσουμε μαζί.

Αν άδριο τά πράγματα προχωρήσουν και διομορφωθούν άλλα ρεύματα μέσα της, τά ξαναλέμε Στο μεταξύ δέν παίρνουμε τις έπιθυμίες μας για πραγματικότητα

23 Νοέμβρη 1979

